Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Pako Sorrondegi Urruzola

Lasarte-Oria, Gipuzkoa (1936)

Aurkibidea

Biografia

Lasarte-Oriako Oztaran bailarako Buenavista baserrian jaio zen. Sei senidetan bera da zaharrena. Lasarten ikasi zuen 14 urte arte eta gau-eskolan ere ibili zen gero beste bi urtez Urnietan eta Lasarten, bietan. Inguruan izaten ziren dantza egiteko aukerak, baina oroitzapen goxoenak bizilagun batek zuen gramofono batekin egiten zituzten dantza-saioenak dira. Michelin fabrikan pasatu ditu lanean bere bizitzako 34 urte. Horretaz gainera, sagardoa egin izan dute betidanik Buenavistan.

Zintak

LAS-005

- **Proiektua**: Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Ansa, Ainhoa
- **Data**: 2010-01-11
- **Iraupena**: 117 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Unamuno, Arianne

Pasarteak

1. Txerritik dena aprobetxatzen da

- **Erref**: LAS-005/003
- **Iraupena**: 0:04:25. **Hasi**: 00:05:10. **Bukatu**: 00:09:35
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Abere-hiltzea
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:
Txerrikia gazitu egiten zuten eta zintzilik jartzen zuten. Aitona zerri-hiltzailea zeukaten. Garoarekin erretzen zuten zerria. Gibela jaten zuten lehenbizi, tipularekin. Azazkala eta hezurrak ez beste guztia jaten dira. Odolkiak nola egiten zituzten kontatzen du.

2. Txerrikiak nola gatzitzen ziren

- **Erref**: LAS-005/004

- **Iraupena**: 0:01:14. **Hasi**: 00:09:35. **Bukatu**: 00:10:49
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:
Txerrikiari gatz asko botatzen zitzaion. Tarteka zaindu egin behar izaten ziren. Azkenik, harria edo karga jarri behar izaten zitzaion gainean. Emakumeen zeregina izaten zen gehien bat.

3. Ardiya eta ordotsa

- **Erref**: LAS-005/006
- **Iraupena**: 0:03:46. **Hasi**: 00:13:23. **Bukatu**: 00:17:09
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Abere-hiltzea
- Euskara » Lexikoa

Laburpena:
Txerri emeari "ardiya" esaten zaio eta "ordotsa" arrari. Txerriari barrabilak nola kentzen zizkioten azaltzen du. Izan ere, bestela, txerriak zapore txarra izaten omen zuen.

4. Lasarteko eskola

- **Erref**: LAS-005/010
- **Iraupena**: 0:02:31. **Hasi**: 00:24:01. **Bukatu**: 00:26:32
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:
Orduko eskola nazionalak non zeuden zehazten du. Neskak eta mutilak bereizita egoten ziren eskolan, baita jolas orduan ere. Orduan Lasarten jende gutxi bizi zen. Michelingo lantegiak jarritako eskolan aritu zen gero. Eskolan ikasitakoak azaltzen ditu.

5. Umetako jolasak eta ehiza

- **Erref**: LAS-005/011
- **Iraupena**: 0:03:09. **Hasi**: 00:26:32. **Bukatu**: 00:29:41
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:
Kanikekin eta baloi zaharren batekin aritzen ziren jolasean, baita pilotan ere. Pilotak itxurazkoak izaten zituztela dauka gogoan baina lehertu ere egiten zituztela. Ehizan aritzen ziren tiragomarekin eta harri koxkorrekin.

6. Animalitxoak harrapatzen

- **Erref**: LAS-005/013
- **Iraupena**: 0:02:30. **Hasi**: 00:32:11. **Bukatu**: 00:34:41
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak

Laburpena:
Sugeak hil egiten zituzten. Kilkerrak harrapatzen aritzen ziren. Habi bila ere ibiltzen ziren.

7. Goitibeherak eta bestelako jolasak

- **Erref**: LAS-005/014
- **Iraupena**: 0:04:17. **Hasi**: 00:34:41. **Bukatu**: 00:38:58
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:
Trikuak harrapatu eta etxera eramaten zituen, baina ez zien ezer egiten. Gordeketan ere jolasten zuten. Osabaren bizikletarekin ere ibiltzen ziren. Goitibeherekin ibiltzen ziren eta izaten zituzten gorabeherak kontatzen ditu.

8. Gramofonoarekin dantzan

- **Erref**: LAS-005/015
- **Iraupena**: 0:03:32. **Hasi**: 00:38:58. **Bukatu**: 00:42:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Aparatuak, objektuak

Laburpena:
Txabolarik eta ez omen zuten egiten. Hamasei urte ingururekin gramofonoa hartu eta dantzan aritzen ziren. Musika dantza soltekoa eta pasodoblekoa jartzen zuten.

9. Hirubideko musikariak

- **Erref**: LAS-005/016
- **Iraupena**: 0:02:29. **Hasi**: 00:42:30. **Bukatu**: 00:44:59
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Aisia » Kultura » Musika

Laburpena:
Hirubiden dantzaldia izaten zen igandero. Orkestina bat hasi zen Lasarten ere eta hara joaten hasi ziren. Hirubideko soinujolea Xatur Ereñotzukoa zen, eta haren ordezkoa Benantxio Añorgakoa. Jazbana zeinek eta nola jotzen zuen ere azaltzen du.

10. Sagardotegietako bola jokoa

- **Erref**: LAS-005/021
- **Iraupena**: 0:02:26. **Hasi**: 00:57:04. **Bukatu**: 00:59:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Jokoak

Laburpena:
Bola jokoan nola aritzen den azaltzen du. Bolatokiak non zeuden kontatzen du. Sagardotegia etxean urte batez bakarrik izan zuten, baina dolarea beti izan dute.

11. Sagardoa egiteko prozesua

- **Erref**: LAS-005/022
- **Iraupena**: 0:02:34. **Hasi**: 00:59:30. **Bukatu**: 01:02:04
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Sagardogintza

Laburpena:
Sagardoa nola egiten zuten kontatzen du. Dolarea deskribatzen du. Sagarra makinarekin jotzen zuten; eskuz eraginda lehenengo, motorrarekin gero. Etxeko sagarrarekin egin izan dute beti.

12. Sagar-mota asko

- **Erref**: LAS-005/023
- **Iraupena**: 0:02:41. **Hasi**: 01:02:04. **Bukatu**: 01:04:45
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Sagardogintza

Laburpena:
Sagardotarako erabiltzen dituzten sagar motak izendatzen ditu: urtebila, errezil sagarra, txalaka, patxulua, mozolua, potrokilua, bizkai-sagarra, sagar gorria, pelestrina, libre sagarra, aitona sagarra... Sagar gaziak eta gezak zein diren esaten du eta nahastu egin behar direla sagardotarako.

13. Sagarrondoen kimatze lanak

- **Erref**: LAS-005/025
- **Iraupena**: 0:02:23. **Hasi**: 01:06:50. **Bukatu**: 01:09:13
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Sagardogintza

Laburpena:
Otsailean kimatzen da sagarrondoa, baita mihura kendu ere. Simaurra zabaltzen diete inguruan. Mihura saldu ez baina eman egin izan dute, Gabonetako apaingarri modura.

14. Sagarraren bilketa

- **Erref**: LAS-005/026
- **Iraupena**: 0:03:06. **Hasi**: 01:09:13. **Bukatu**: 01:12:19
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Sagardogintza

Laburpena:
Kizkia eta sarearekin batzen dira sagarrak. Lauzpabost lagun aritzen dira bilketan. Arbola gainera igo eta adarrak astintzen dituzte. Hurritz edo kanabera makilekin jotzen dituzte sagarrak, botatzeko. Zozoak jaten du lurrean dagoen sagarra.

15. Soldadutzan kantinari

- **Erref**: LAS-005/027
- **Iraupena**: 0:02:53. **Hasi**: 01:12:19. **Bukatu**: 01:15:12
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:
Soldadutzan Viescasen egon zen, hotz handia pasatzen. Kantinari aritu omen zen, soldaduei jaten eta edaten ematen, diru truke. Etxera behin etorri zen. Erdaraz ondo zekien ordurako.

16. Michelinen motorrentzat gurpilak egiten

- **Erref**: LAS-005/028
- **Iraupena**: 0:02:16. **Hasi**: 01:15:12. **Bukatu**: 01:17:28
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Ibilgailu-industria
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Donostialdeko lantegiak

Laburpena:
Soldadutzatik etorrita, Michelin lantegian hasi zen. Aita hargina zuen. Michelinen hasieran eskuz eta ondoren automatikoki lan egiten zuten. Hamar urtez Vespa motorrentzat ehunka gurpil egiten zituen egunean. Berak Lambretta markako motorra zeukan.

17. Urnietan zinegotzi

- **Erref**: LAS-005/029
- **Iraupena**: 0:02:07. **Hasi**: 01:17:28. **Bukatu**: 01:19:35
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Udala

Laburpena:
Urnietara baino, Lasartera gehiago joaten zen. Hala ere, Urnietari zegokion beraien baserria. Zinegotzi izan zen Urnietan lauzpabost urtez, Patxi Izagirre alkate zela.

18. Bideak eta ubideak konpontzeko auzolana

- **Erref**: LAS-005/030
- **Iraupena**: 0:02:03. **Hasi**: 01:19:35. **Bukatu**: 01:21:38
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana

Laburpena:
Harrobitik harria ekarrita, baserritarrek auzolanean konpontzen zituzten bideak lehen. Ubideak ere garbitzen zituzten. Udaletxeak ardoa ematen zien.

19. Lasarte-Oriaren sorrera

- **Erref**: LAS-005/031
- **Iraupena**: 0:04:37. **Hasi**: 01:21:38. **Bukatu**: 01:26:15
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Herri-lurrak eta lur pribatuak

Laburpena:
Lasarte Hernanitik, Usurbildik eta Urnietatik bereizi zenean, salduta sentitu zirela dio Pakok. Muga udaletxeak erabaki zuela dio. Urnietari eta Hernaniri zegozkien auzoak aipatzen ditu, hurrenez hurren.

20. Genovevaren bertsoak

- **Erref**: LAS-005/036
- **Iraupena**: 0:02:29. **Hasi**: 01:39:36. **Bukatu**: 01:42:05
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:
Bere amak bertso asko zekizkien buruz eta lo eragiteko kantatzen zizkien. Genovevaren bertsoak (Brabanteko Genovevaren bizitz arrigarri miragarria bertsoak, J. K. Zapirainenak (1899)) ziren, liburu batean jasoak.

21. Sorginak eta sakamantekas

- **Erref**: LAS-005/037
- **Iraupena**: 0:02:51. **Hasi**: 01:42:05. **Bukatu**: 01:44:56
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:
Beraien amak kontatzen zizkien sorginen kontuak, baina esaten zien, eskopetarekin bukatu zirela sorgin guztiak. Sakamantekas askotan aipatzen zieten.

22. Kalabaza eta kandelekin zirika

- **Erref**: LAS-005/038
- **Iraupena**: 0:02:58. **Hasi**: 01:44:56. **Bukatu**: 01:47:54
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:
Kalabazarekin kandelak jarri zizkioten emakume bati, bezperan errieta egitearren. Hura uxatzea lortu zuten baina hurrengo egunean, errieta egin zien.

23. Kaxiano astoaren komeriak

- **Erref**: LAS-005/040
- **Iraupena**: 0:04:51. **Hasi**: 01:50:49. **Bukatu**: 01:55:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:
Astoa beti izan dute. Kaxiano izeneko asto bat zeukaten, bizkar okerrarekin. (Antonio) Merceroren pelikula bat grabatu zuten Lasarte-Orian. Hark esandakoak kontatzen ditu, baita astoarekin nola grabatu zuten ere.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-11-05

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com